

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА КЛІНІЧНОЇ ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ
КАФЕДРА БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ ТА ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

**IV науково-практична міжнародна
дистанційна конференція**

**«СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ КЛІНІЧНОЇ
ЛАБОРАТОРНОЇ МЕДИЦИНИ У ДІАГНОСТИЦІ ХВОРОБ ЛЮДИНИ
ТА ТВАРИН»**

**28 березня 2024 року
ХАРКІВ – Україна**

УДК 616-074 (075.8)/614.9-636.09

Редакційна колегія: Заслужений діяч науки і техніки України, проф. Котвіцька А. А., проф. Владимирова І. М., проф. Єрмоєнко Р.Ф., проф. Кравченко В.І., доц. Ващик Є.В.

Укладачі: проф. Єрмоєнко Р.Ф., доц. Ващик Є.В., доц. Матвійчук О.П.

Посвідчення Державної наукової установи «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» № 597 від 11.12.2023 р.

Сучасні досягнення та перспективи клінічної лабораторної діагностики у діагностиці хвороб людини та тварин: матеріали IV науково-практичної міжнародної дистанційної конференції, м. Харків, 28 березня 2024 р. Х. : НФаУ, 2024. 152 с.

Збірник містить матеріали IV науково-практичної міжнародної дистанційної конференції «Сучасні досягнення та перспективи клінічної лабораторної діагностики у діагностиці хвороб людини та тварин». В матеріалах конференції розглянуто сучасні проблеми лабораторної діагностики: питання управління організації лікувально-діагностичної діяльності, організації лабораторної служби, контролю якості лабораторних досліджень; дослідження гемостазу; оцінка гормонального стану; біохімічні дослідження; визначення онкомаркерів; клінічна імунологія та імунопатологія; лабораторна генетика; молекулярно-біологічні дослідження вірусних, бактеріальних та грибкових інфекцій; клінічна та лабораторна діагностика хвороб тварин; патологія, онкологія і морфологія тварин; ветеринарна мікробіологія, вірусологія, епізоотологія, інфекційні хвороби та імунологія; паразитологія та інвазійні хвороби тварин; ветеринарна токсикологія та фармакологія; ветеринарна хірургія; ветеринарне акушерство, гінекологія та андрологія; ветеринарно-санітарна експертиза, якість та безпечність продукції тваринництва; біотехнології у ветеринарній медицині

Для широкого кола наукових і практичних працівників медицини та фармації.

UDC 616-074 (075.8)/614.9-636.09

Editorial board: Honored worker of science and technology of Ukraine, prof. Kotvitska A. A., prof. Vladymyrova I. M., prof. Yeromenko R.F., prof. Kravchenko V.I., ass. prof. Vashchik.

Compilers: prof. Yeromenko R.F., ass. prof. Vashchik, ass. prof. O.P. Matviichuk.

Certificate of the State scientific organization «Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information» № 597 dated 11.12.2023.

Modern achievements and prospects of clinical laboratory diagnostics in the diagnosis of human and animal diseases : collected papers of IVth scientific and practical international distance conference, Kharkiv, March 28, 2024. Kh. : NUPh, 2023. 152 p.

Collected papers includes the materials of IVth scientific and practical international distance conference "Modern achievements and prospects of clinical laboratory diagnostics in the diagnosis of human and animal diseases" In the materials of the conference were considered modern problems of laboratory diagnostics: management issues of the organization of medical and diagnostic activities, organization of laboratory services, quality control of laboratory research; research on hemostasis; assessment of hormonal status; biochemical research; determination of tumor markers; clinical immunology and immunopathology; laboratory genetics; molecular biological studies of viral, bacterial and fungal infections; clinical and laboratory diagnosis of animal diseases; pathology, oncology and morphology of animals; veterinary microbiology, virology, epizootology, infectious diseases and immunology; parasitology and invasive animal diseases; veterinary toxicology and pharmacology; farriery; veterinary obstetrics, gynecology and andrology; veterinary and sanitary examination, quality and safety of animal husbandry products; biotechnology in veterinary medicine

For a wide audience of scientific and practitioners of medicine and pharmacy.

UDC 616-074 (075.8)/614.9-636.09

Карабут Л.В., Матвійчук О.П., Мукиєнко Л. Питання етіології жовчокам'яної хвороби.....	35
Карабут Л.В., Матвійчук О.П., Остапець М.О. Показник відносної щільності сечі в діагностиці захворювань нирок.....	36
Карабут Л.В., Матвійчук О.П., Холодняк Д. Синдром діабетичної стопи як актуальне питання сучасності.....	37
Клименко В.І., Купновицька І.Г., Краснопольський С.З., Романишин Н.М., Вівчаренко М.П. Гомоцистеїн як скринінговий маркер виявлення серцево-судинної патології.....	38
Коваль С.М., Рєзнік Л.А., Старченко Т.Г., Мисниченко О.В., Пенькова М.Ю. Зміни швидкості клубочкової фільтрації за даними визначення креатиніну сироватки крові та їх взаємозв'язки з особливостями перебігу артеріальної гіпертензії.....	39
Комісарова Є.Є., Чікіткіна В.В. Контроль якості гістологічних досліджень та попередження артефактів заливки, фіксації, фарбування.....	41
Купновицька І.Г., Клименко В.І., Губіна Н.В., Фітковська І.П., Калугіна С.М. Роль лабораторної діагностики у формуванні майбутніх медиків.....	43
Литвинова О.М., Литвиненко Г.Л., Карабут Л.В., Матвійчук О.П. Динаміка рівня сечової кислоти у хворих на артеріальну гіпертонію.....	45
Лісецька І.С. Вплив різних видів паління на біохімічні показники ротової рідини в осіб підліткового та юнацького віку.....	46
Ложкіна Т.Я., Литвиненко М.І. Дослідження гемостазу: коагулограма, Д-дімер.....	47
Луста М.В., Воронкова О.С. Моніторинг резистентності <i>Streptococcus agalactiae</i> до антибактеріальних препаратів серед невагітних жінок.....	49
Мамонтова Т.В. Перспективи впровадження штучного інтелекту у діяльність клініко-діагностичних лабораторій.....	49
Матвійчук О.П., Матвійчук А.В., Підгайна В.В., Козачок А. Гігієнічна оцінка стану джерел питного водопостачання України та Харківського регіону в умовах війни.....	50
Олексюк-Нехамес А.Г. Лабораторна діагностика нейрозахворювань і кореляційні зв'язки з нейрофізіологічними обстеженнями.....	51
Остапенко А.О., Воронцова Л.Л., Коваленко В.А. Дослідження циркадних ритмів показників згортаючої системи крові у хворих на ішемічну хворобу серця.....	54
Підгайна В.В., Карабут Л.В., Матвійчук О.П. Вплив крему з екстракту кори верби білої та цинку на вміст Ig E в крові на тлі алергічного дерматиту.....	55
Прейс Н.І., Савицький І.В. Дослідження змін нейрохімічних змін сітківки ока щурів за умов діабетичної ретинопатії.....	56
Робота Д.В., Павлов С.В., Бурлака Б.С. Шляхи створення моделей для сегментації повнослайдових зображень на основі програм з відкритим вихідним кодом.....	57
Саустян Я.С., Філіпцова О.В. Деякі аспекти класифікації та лікування алопецій.....	59
Селюкова Н. Ю. Важливість визначення рівня пролактину при аденоміозі.....	60
Слободян Ж.Г., Савицький І.В. Динаміка цитокінового статусу у щурів за умов експериментального інсульту та коморбідної патології.....	61

змішаного типу чисельністю 20 чоловік знаходимо значні корелятивні зв'язки з – Д-димерами, як показниками гоместазу. Необхідно провести додаткове обстеження в динаміці і встановити корелятивні зв'язки між різними видами методів нейророзвитку і нейрофізіологічними феноменами та фармакотерапевтичними засобами та іншими лабораторними показниками.

ДОСЛІДЖЕННЯ ЦИРКАДНИХ РИТМІВ ПОКАЗНИКІВ ЗГОРТАЮЧОЇ СИСТЕМИ КРОВІ У ХВОРИХ НА ІШЕМІЧНУ ХВОРОБУ СЕРЦЯ

Остапенко А.О., Воронцова Л.Л., Коваленко В.А.

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, м. Запоріжжя, Україна

Актуальність. Фундаментальною властивістю всіх живих систем є біологічна ритмічність, яка забезпечує пристосування організму до зовнішнього середовища. Під впливом постійно повторюваних впливів чинників довкілля, формують екзогенні ритми, у процесі еволюції у живих системах виникли структурно-функціональні організації, здійснюють ендogenous ритми. Вивченням біоритмів живих систем, їх зв'язку з ритмами, що існують у природі, займається нещодавно виникла наука – хронобіологія, складовою якої є хрономедицина. Остання, за допомогою використання хронобіологічних параметрів, переважно вирішує завдання, пов'язані з поліпшенням діагностики, профілактики та лікування патологічних станів у людей. Система регулювання циркадних циклів зміни показників згортання крові включає механізми регулювання метаболізму.

Питання етіології, патогенезу ішемічної хвороби серця (ІХС) описані багатьма авторами. Встановлено провідну роль атеросклерозу в патогенезі ІХС. Істотну роль цьому процесі грають зміни системи згортання крові та фібринолізу. Накопичено певний клінічний досвід, який свідчить про деяку закономірність у розвитку про «серцево-судинних катастроф» у час доби. При дослідженні гемостазу як і фізіологічних, і у патологічних умовах відзначається виражена його добова варіабельність. У зв'язку з цим вивчення процесу гемокоагуляції в динаміці протягом доби у хворих на ІХС є досить актуальним.

Це важливо з точки зору виявлення найбільшого ступеня ризику тромбоутворення у той чи інший час доби та можливості своєчасної корекції.

Мета. Метою дослідження було визначення фізіологічних особливостей хронобіологічних характеристик показників гемостазу у хворих з ІХС в умовах стаціонару.

Матеріали та методи. Об'єктом вивчення служила цілісна кров 20 здорових донорів обох статей віком від 19 до 50 років. Вивчення добових коливань показників гемокоагуляції проводили у групі 30 хворих на ІХС у віці від 36 до 74 років. Серед них – 16 чоловіків та 14 жінок. У 12 хворих виявлено стенокардію II функціонального класу, у 18 – III функціонального класу.

Адгезію та агрегацію тромбоцитів вивчали за допомогою апарату «СОЛАР» (Білорусь), що дозволяє досліджувати функцію кров'яних платівок у широкому діапазоні швидкостей зсуву. Фактори згортання вимірювали на коагулометрах "CoagChron 3003" (Біоптель (Польща) і "Hemochron" (США). В якості методу обробки хронограм використовували косинор-аналіз.

Результати і висновки. Вивчення протягом доби показників процесу гемокоагуляції у хворих на ІХС та порівняння цих даних з такими у донорів дозволило виявити певні закономірності. У хворих на ІХС має місце:

1) наростання процесів згортання крові в полуденний, післяполудневий, вечірній та нічний час протромбінового, тромбінового часу, вмісту фібриногену та рівня фібриногену Б;

2) зниження фібринолітичної активності в ранкові та денні години та значне її пригнічення у післяполуденний, вечірній та нічний час, а також зниження рівня вільного гепарину в цей же час;

3) усі ці перераховані вище зрушення основних показників згортання та протизгортання крові свідчать про виражений гіперкоагуляційний зсув у післяполудневий, вечірній і нічний час у хворих на ІХС;

4) досягнення хронобіології та хрономедицини можуть бути з успіхом використані в роботі практичних лікарів, методи хронотерапії дозволяють підвищити ефективність лікування при одночасному зменшенні доз застосовуваних препаратів, внаслідок чого зменшується їх побічна дія та здешевлюється лікування;

5) хронотерапія хворих на ІХС сприяє подальшому розвитку принципу індивідуального підходу до їх лікування.

На підставі поданих нами результатів, а також з урахуванням нових даних, які будуть отримані найближчим часом, у поняття «біологічної норми» для тромбоцитів, крім кількісних та якісних показників, може бути введено ще один вимір – тимчасова шкала, що відображає природну динаміку зміни властивостей кров'яних платівок.

Порушення цієї тимчасової динаміки (хронопатологія) може бути маркером або предиктором якихось патологічних станів, що відкриває новий напрямок теоретичних та прикладних досліджень.

ВПЛИВ КРЕМУ З ЕКСТРАКТУ КОРИ ВЕРБИ БІЛОЇ ТА ЦИНКУ НА ВМІСТ ІG Е В КРОВІ НА ТЛІ АЛЕРГІЧНОГО ДЕРМАТИТУ

Підгайна В.В., Карабут Л.В., Матвійчук О.П.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Актуальність. Однією з сучасних проблем медицини є розповсюдження і щорічне збільшення захворювань шкіри. Не дивлячись на існуючі досягнення медицини, рівень захворюваності на алергодерматози в світі продовжує щорічно зростати, що пов'язано із несприятливим впливом багатьох факторів сучасної цивілізації. Розповсюдженість патології в розвинутих країнах Європи серед дітей віком до 14-ти років складає 10-20%. Дебют захворювання найчастіше має місце в ранньому дитячому віці. У дітей алергічний дерматит вперше проявляється до 6-ти місяців у 45% випадків, впродовж першого року життя – у 60%, до 5-ти років – у 85% випадків. Широкий спектр факторів зовнішнього середовища може бути причиною виникнення алергодерматозів та погіршувати їх перебіг. Вирішення проблеми глобальної поширеності та інтенсивного зростання частоти АД потребує вдосконалення лікарського забезпечення населення України препаратами для ефективного лікування алергічних захворювань шкіри.

Метою дослідження було вивчення впливу крему на основі екстракту кори верби білої та цинку на антигеннеспецифічну ланку імунного захисту тварин з експериментальним алергічним дерматитом, спричиненим 2,4-динітрохлорбензолом.

Матеріали і методи дослідження. Досліди проводили на 25 мурчаках, розподілених на 5 груп. Алергічний дерматит викликали 5% спирто-ацетоновим розчином ДНХБ. Через 24